

Történelem verseny

1. forduló

Téma: 100 éve írták alá a trianoni békeszerződést

A feladatlap leadásának határideje: 2020. január 13. (hétfő)

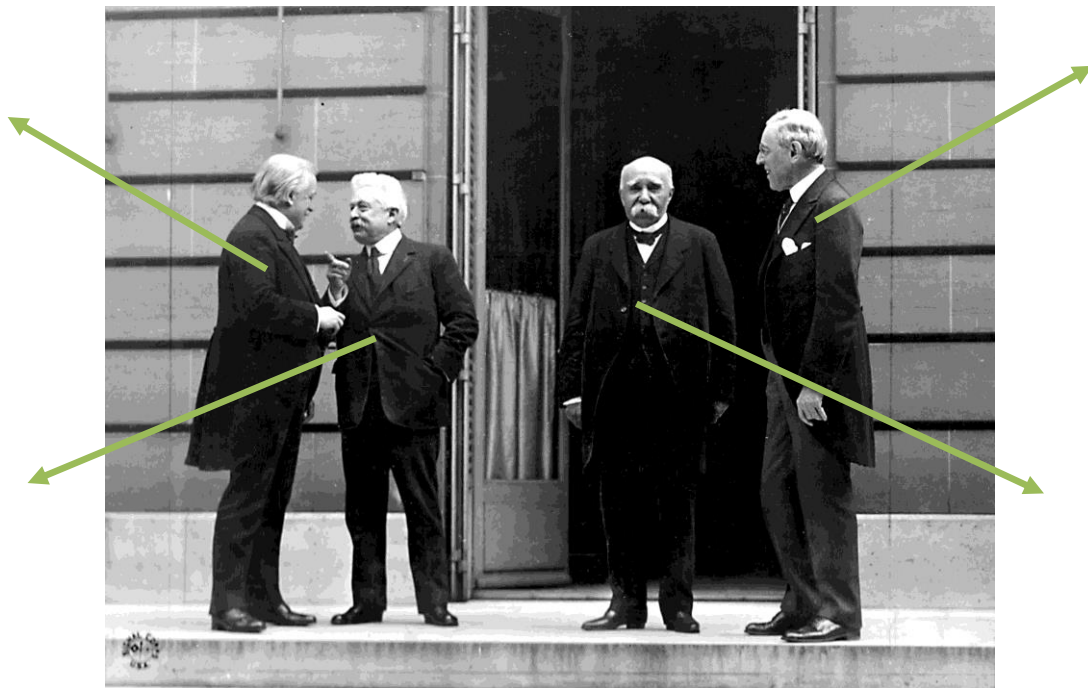
Az első forduló pontszáma:

100 pont	
----------	--

1. feladat A feladat a Párizs környéki béketárgyalásokkal kapcsolatos, amelyen a kiutazó magyar békedelegáció is tárgyalt, illetve ahol a békeszerződés aláírására sor került. Válaszolj a kérdésekre! (A feladat három részből áll, ezeket római számok jelzik, a részfeladatokat betűjelek jelölik)

I. rész

a) A képen az első világháborúban győztes országok vezetőit láthatod. Írd a nyilakhoz a következő információkat: 1. név, 2. az ország, amelyet képviselt, 3. a betöltött politikai méltóságának pontos megnevezése! (összesen 12 pont)

b) Mikor került sor a párizsi békekonferencia megnyitására? (1 pont)

..... (év, hó, nap)

c) Miért kapta a Magyarországgal megkötött békeszerződés a *trianoni béke* nevet? (2 pont)

.....
.....
.....

15 pont	
---------	--

II. rész

Alább a Párizsba induló magyar béke delegációról készült fotót láthatod. Válaszolj a képpel kapcsolatos kérdésekre!

a) A képen szerepel a magyar béke delegáció vezetője, Apponyi Albert is. Jelöld be karikázással Őt a képen! (1 pont)

b) Pontosan hol készült a kép? (1 pont)

..... (helyszín)

c) Mikor indult útnak a küldöttség? (1 pont)

..... (év, hónap, nap)

d) A 66 főből álló delegációnak az elnök, Apponyi mellett több befolyásos tagja volt, akik közül kiemelkedett az öt főmegbízott. Sorold fel kik voltak Ők! (Őt nevet írs és figyelj a pontos helyesírásra!) (5 pont)

.....
.....

e) Húzd alá közülük azokat, akik később a miniszterelnöki méltóságot is betöltötték! (2 pont)

f) Nézz utána miért tartották aggályosnak, egyesek nyílt provokációnak az antant részéről, hogy Apponyi Albert lett a magyar békeküldöttség vezetője! (4 pont)

.....
.....
.....

14 pont	
---------	--

III. rész

A következő részben részleteket olvashatsz (1-7) Apponyi Albert beszédéből, amelyet a béketárgyalások során mondott el miután ismertté vált a magyar béke delegáció számára a győztesek béketervezete. Válaszolj a forrásrészletekre vonatkozó kérdésekre!

1)

„Nem titkolhatjuk el, mindenekelőtt, megütközésünket a békefeltételek mérhetetlen szigorúsága felett. E megütközés könnyen megmagyarázható. A többi háborút viselt nemzettel, Németországgal, Ausztriával és Bulgáriával kötött béke feltételei mindenesetre szintén szigorúak. De közülük egyik sem tartalmazott a nemzet életére lényeges oly területi változtatásokat, mint azok, amelyeket velünk elfogadtatni akarnak. Arról van szó, hogy Magyarország elveszítse területének kétharmad- és népességének majdnem kétharmadrészét, és hogy a megmaradt Magyarországtól a gazdasági fejlődés majdnem összes feltételei megvonassanak”

a) Apponyi mennyiben tartja szigorúbbnak a Magyarországgal kötött békefeltételeket, a többi említett vesztes országhoz viszonyítva? (2 pont)

.....
.....

b) Nézz utána, hol írta alá a többi vesztes ország a saját békeszerződését! (Ügyelj a pontos helyesírásra!) (3 pont)

Németország: .....

Ausztria: .....

Bulgária: .....

2.)

„Önök, Uraim, akiket a győzelem a bírói székhez juttatott, Önök kimondották egykori ellenségeiknek, a Központi Hatalmaknak bűnösségét és elhatározták, hogy a háború következményeit a felelősökre hárítják. Legyen így; de akkor, azt hiszem, hogy a fokozat megállapításánál a bűnösség fokával arányban kellene eljárni, és mivel Magyarországot sújtják a legszigorúbb és létét leginkább veszélyeztető feltételekkel, úgy azt lehetne hinni, hogy éppen ő az, aki az összes nemzetek közül a legbűnösebb. Uraim! Anélkül, hogy e kérdés részleteibe bocsátkoznék, hiszen ezt benyújtandó okmányaink fogják megtenni, ki kell jelentenem, hogy ezt az ítéletet nem lehet kimondani oly nemzet fölött, amely abban a pillanatban, amidőn a háború kitört, nem bírt teljes függetlenséggel és legfeljebb csak befolyást gyakorolhatott az Osztrák-Magyar Monarchia ügyeire és amely nemzetet ezt, mint a legutóbb nyilvánosságra hozott okmányok bizonyítják, fel is használta arra, hogy helytelenítse azokat a lépéseket, amelyeknek a háborút elő kellett idézniük.”

a) Saját szavaiddal foglald össze, milyen érvet fogalmazott meg Apponyi Magyarország felelősségével kapcsolatban? (Két, egymástól eltérő érvet említs!) (4 pont)

.....
.....
.....
.....
.....

b) Mit gondolsz az érveiről? Igaza van, vagy téved? Indokold a válaszodat! (A feladat javításánál az indoklásodat értékeljük!) (4 pont)

.....

.....

.....

.....

.....

3.)

„Amidőn ezt követeljük, [ti. a forrás korábbi részeiben igazságosabb határok kijelölése mellett érvel] hivatkozunk .....**a)**..... elnök úr által oly kiválóan szavakba öntött nagy eszmére (b), amely szerint az embereknek egyetlen kapcsolata, az államok lakosságának egyetlen része sem helyezhető akarata, megkérdezése nélkül, mint valami marhanyáj, egy idegen állam fennhatósága alá. Ennek a nagy eszmének a nevében, amely különben az erkölcsi alapon nyugvó egészséges emberi felfogásnak egy axiómája, követeljük a népszavazást hazánk azon részeire vonatkozólag, amelyeket tőlünk most elszakítani akarnak. Kijelentem, hogy előre is alávetjük magunkat e népszavazás eredményének, bármi legyen is az. Természetesen követeljük, hogy a népszavazás olyan körülmények között tartassék meg, hogy annak szabadsága biztosítva legyen.”

a) Kinek a neve hiányzik a forrásból? (1 pont)

..... (teljes név)

b) A forrásban aláhúzott eszme a népek önrendelkezésének elve. Melyik, a részletben többször is elhangzó kifejezés a szinonimája ennek az elvnek? (2 pont)

.....

4.)

„A történelmi Magyarország töltötte be azt a feladatot, hogy oly államot tartva fenn, amelyben egyensúly és biztonság uralkodott, megvédte Európát a keletről fenyegető közvetlen veszedelmek elől (a). Ezt a hivatását tíz századon át töltötte be és erre egyedül organikus egysége képesítette. Idézem a nagy francia geográfusnak, Reclus Elisének szavait, amelyek szerint ez az ország oly tökéletes följajzi egység, amely Európában egyedül áll. Folyóink és völgyeink rendszere, amelyek a határokról kiindulva a középpont felé törekszenek, oly egységet alkotnak, amely csak egységes hatalom által kormányozható. Részeneinek gazdasági függése szintén a legteljesebb, miután a **közép** hatalmas gazdasági üzemet alkot, a **szélek** tartalmazzák pedig mindazt az anyagot, amire a gazdasági fejlődés szempontjából szükség van (b)”

a) Milyen történelmi példára hivatkozik Apponyi? Említs kettőt! (2 pont)

.....

.....

b) Apponyi érvei között találunk gazdasági szempontokat is. Véleményed szerint mi lehetett a gazdasági szerepe a történelmi Magyarországon Apponyi szerint a középső és a szélső területeknek? (2-2 pont)

„közép”:

.....
.....

„szélek”:

.....
.....

5.)

„A történelmi Magyarország tehát Európában egyedülálló természetes földrajzi és gazdasági egységgel rendelkezik. Területén sehol sem húzhatók természetes határok és egyetlen részét sem lehet elszakítani anélkül, hogy a többiek ezt meg ne szenvedjék. Ez az oka annak, hogy a történelem tíz századon át megőrizte ezt az egységet. Magyarország az organikus egység minden feltételével rendelkezik, egyet kivéve, és ez a faji egység. De azok az államok, amelyeket a békeszerződés értelmében Magyarország romjain építenének fel, szintén nem rendelkezének a faji egységgel”

a) Melyik történelmi szakkifejezésnek felel meg a szövegben említett „faji egység”? (2 pont)

..... (szakkifejezés)

b) Nézz utána, hogy igaza volt-e Apponyinak a szöveg aláhúzott részével kapcsolatos érvelésében! Indokold meg a válaszodat! (3 pont)

.....
.....
.....

6.)

„Mindezekkel a teóriákkal szemben Önök felhozhatják mint döntő tényezőt, a győzelmet és a győzők jogait. Elismerjük ezeket, Uraim. Elég reálisan gondolkozunk politikai kérdésekben, hogy ezzel a tényezővel kellőképpen számoljunk. Ismerjük tartozásunkat a győzelemmel szemben. Készek vagyunk vereségünk váltságdíját megfizetni. De ez lenne az újjáépítésnek egyedüli elve?”

a) Helyettesítsd a pontos történelmi szakkifejezés használatával a szöveg aláhúzott részét! (2 pont)

..... (szakkifejezés)

b) Elfogadja, vagy visszautasítja a magyar béke delegáció ezt a békefeltételt? (1 pont)

.....

7.)

„Még egy megjegyzést kívánok tenni a pénzügyi határozatokra vonatkozólag. Nézetem szerint a békeszerződés nem veszi eléggé figyelembe Magyarország különleges helyzetét. Magyarországnak két forradalmat (a), a bolsevizmus négy hónapos dühöngését (b) és több hónapos román megszállást kellett átélnie (c). Ilyen körülmények között lehetetlen, hogy a szerződés által tervbe vett pénzügyi és gazdasági határozatokat végre tudjuk hajtani.”

a) Nevezd meg melyik két forradalomra utal Apponyi Albert! (2-2 pont)

..... (első forradalom)

..... (második forradalom)

b) Melyik történelmi időszakot jelentette ez Magyarország történelmében? (1 pont)

.....

Mettől meddig tartott Magyarországon? (2 pont)

..... (év, hónap, nap – év, hónap, nap)

c) Mikor ért véget a román megszállás? (1 pont)

..... (év, hónap)

38 pont	
---------	--

2. feladat A feladat a trianoni békeszerződés területi és etnikai következményeivel kapcsolatos. Nézz utána, keresd meg a megfelelő forrásokat, és válaszolj az alábbi kérdésekre!

a) Melyik utódállam részesedett a legnagyobb mértékben a történelmi Magyarország területeiből? (1 pont)

.....

b) Hány négyzetkilométernyi területet jelentett ez? (1 pont)

.....

c) A történelmi Magyarország népességéből hány fő került ehhez az országhoz? (Ezer főre kerekítve add meg a számot!) (1 pont)

.....

d) Csehszlovákia lakosságának hány százaléka lett magyar nemzetiségű a trianoni béke aláírását követően? (Tizedes jegynyi pontossággal add meg!) (2 pont)

.....

e) Nevezd meg mely területek kerültek Lengyelországhoz! (2 pont)

.....

f) A történelmi Magyarország népességéből hány fő került Lengyelországhoz? (Ezer főre kerekítve add meg a számot!) (1 pont)

.....

g) A Lengyelországhoz került területek lakóinak hány százaléka volt magyar nemzetiségű? (Egész számra kerekítve add meg!) (2 pont)

.....

h) Összesen hány négyzetkilométernyi terület került Lengyelországhoz? (1 pont)

.....

i) Melyik utódállamhoz került a Történelmi Magyarország Órvidéknek nevezett területe? (1 pont)

.....

j) Hogy hívják ezt a területet az utódállam nemzeti nyelvén? (1 pont)

.....

k) Nevezd meg azt a területet, amelyiket először független, ún. szabadállammá vált, majd 1924-ben egy győztes ország része lett. (1 pont)

.....

l) Melyik győztes ország volt ez? (1 pont)

.....

m) Az itt élő lakosok hány százaléka volt magyar nemzetiségű? (Egész számra kerekítve add meg!) (1 pont)

.....

n) Melyik utódállamhoz került a Csallóköznek nevezett terület? (1 pont)

.....

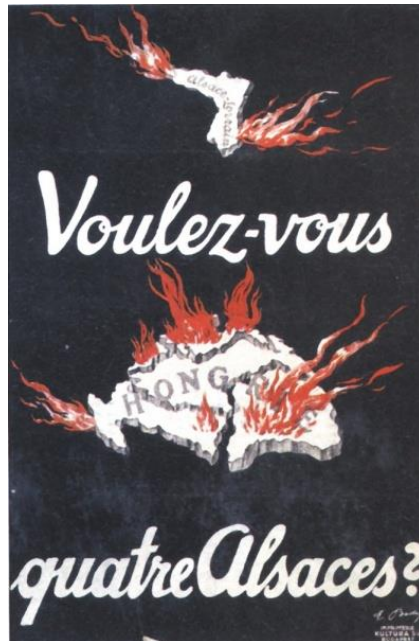
p) A Bánságnak, vagy másik néven Bánátnak nevezett területet hogyan osztották meg az utódállamok között? (2 pont)

.....

19 pont	
---------	--

3. feladat A következő feladat egy a trianoni békeszerződéssel kapcsolatban készült propaganda plakátra vonatkozik. Válaszolj a kérdésekre!

Mit jelent a plakát francia nyelvű felirata? (2 pont)

.....

Milyen történelmi eseményre utal a plakát felső részén szereplő, és a feliratban is megemlített földrajzi terület? (3 pont)

.....
.....

Mit szimbolizál Magyarország megjelenítése a plakáton? (1 pont)

.....

Foglald össze saját szavaiddal, mi lehet a plakát szimbólumokkal megjelenített üzenete! (8 pont)

.....
.....
.....
.....
.....

14 pont	
---------	--